

Deputaatschap Onderlinge Bijstand en Advies Chr. Geref. Kerken in Nederland 2024

Hoofdstuk 1

Wat is OBenA

OBenA is een deputaatschap van de Christelijke Gereformeerde Kerken. Officieel gezegd: deputaten voor Onderlinge Bijstand en Advies.

Deputaten worden benoemd door de generale synode om tussentijds de besluiten van de generale synode uit te voeren. Zij werken daarom met een instructie van de generale synode. Die is in de bijlagen van de kerkorde te vinden als nadere uitwerking van artikel 11 van de kerkorde, en op de OBenA website.

Niet alle onderwerpen kunnen in een instructie geregeld worden. Daarom is het voor de kerken van belang te weten volgens welke richtlijnen deputaten hun werk doen.

Hoofdstuk 2

Wat doet OBenA

Het deputaatschap OBenA heeft drie hoofdtaken ten aanzien de Chr. Geref. Kerken:

- steun bij predikantskosten
- steun bij de afdracht minimum bijdrage CGK Landelijk (omslag kerkelijke kassen)
- steun bij voortijdige ambtsbeëindiging predikanten.

We kunnen op deze terreinen:

- adviseren
- beoordelen
- geld geven

Advies en Geld = Beleid

Advies krijgt u gratis, gevraagd en soms ook ongevraagd. Beoordelen is nodig om te kijken of u aan de voorwaarden voldoet. Geld krijgt u alleen waar het echt nodig is en nooit meer dan u werkelijk tekort komt. Want het geld dat wij uitgeven is het geld van de kerken. Het is door alle leden en doopleden bijeengebracht via de afdracht aan de kerkelijke kassen. Dus een doelmatig en rechtvaardig beleid is nodig. En een welgemeend advies.

Bezint eer gij begint

Kom eerst met ons praten en neem daarna besluiten. Niet andersom. Dat is lastig voor ons en vaak vervelend voor u.

Deputaatschap Onderlinge Bijstand en Advies Chr. Geref. Kerken in Nederland 2024

U denkt aan.....

Beroepingswerk

Denkt u over het uitbrengen van een beroep op een predikant of het aannemen van een evangelist/pastoraal werker? Overleg eerst met OBenA en met uw classis.

De kerkenraad die een steunaanvraag bij deputaten onderlinge bijstand en advies indient zal altijd ook een inhoudelijk advies vragen van de classis.

Gemeenten die aanspraak willen maken op steun in de predikantskosten en eventuele draagkrachtuitkering zullen het beroepingswerk pas ter hand nemen, dan wel een kerkelijk werker aanstellen, nadat deputaten op hun verzoek hierover positief hebben beslist. De consulent overtuigt zich hiervan, alvorens de beroepingsbrief/benoemingsbrief mede te ondertekenen.

Een gemeente die zonder toestemming een beroep uitbrengt, zal over het lopende kalenderjaar en het daarop eerste volledige boekjaar geen steun van OBenA ontvangen.

Na deze periode – het tweede volledige boekjaar – wordt 50% van de normale steun uitgekeerd. In het derde jaar wordt deze gemeente weer opgenomen in de normale steunverleningsprocedure.

Voor het tekort dat ontstaat in de jaren dat de gemeente niet (volledig) door OBenA wordt gesteund, zal de betreffende gemeente zelf een oplossing moeten vinden.

Wat is nodig voor toestemming van deputaten voor het starten van beroepingswerk:

- Een getekende brief van de kerkenraad met het verzoek tot toestemming. In de brief graag het verzoek concreet maken met het % FTE en eventueel het wenselijk aantal periodieken voor een toekomstig te beroepen predikant.
- Het ingevulde document MJFP, de meerjaren financiële planning. Daarin is door u rekening gehouden met de kosten voor de predikant/kerkelijk werker voor het gevraagde % FTE en het aantal periodieken.
- Een ingevuld document MJOP kerk en eventueel MJOP van pastorie of ander onroerend goed. (meerjarenonderhoudsplan)

Denkt u aan kerkbouw? Of verbouw? Of uitbreiding?

Praat eerst met OBenA.

En niet pas als aannemer al begonnen is met het werk.

Voor een eventuele financiering moet vooraf toestemming van OBenA worden verkregen als u steun ontvangt van ons deputaatschap.

Deputaatschap Onderlinge Bijstand en Advies Chr. Geref. Kerken in Nederland 2024

Hoofdstuk 3

Adviezen

OBenA heeft experts in huis.

Mensen die verstand hebben van financiële en bouwtechnische zaken. Zoek zo snel mogelijk contact om u te adviseren:

- over de beste aanpak
- over de keuze van een architect
- over de opzet van uw begroting
- Over de voorwaarden voor geldelijke steun

Let er even op dat uw aanvraag altijd via de secretaris of voorzitter moet lopen. Elke aanvraag dient namens de kerkenraad te geschieden. OBenA heeft dus geen directe officiële contacten met commissies en werkgroepen.

OBenA heeft experts in huis.

Mensen die verstand van geld hebben. Financiële deskundigen. Die alles weten van exploitatierekeningen en balansen. Haal ze erbij!

Bijvoorbeeld als u een predikant wilt beroepen, mogelijk samen met een ander gemeente. Ze kunnen u tijd en geld besparen.

OBenA heeft ook de mogelijkheid om deskundig advies bij anderen in te winnen:

- Juristen o.a. (inzake de bestuurdersaansprakelijkheid van leden van KR en/of CvB).
- arbeidsrechtdeskundigen
- technici (indien de benodigde kennis niet binnen het deputaatschap aanwezig is).

Hoofdstuk 4

Steunverlening in de predikantskosten

Als uw gemeente te klein is (en minder dan 250 leden heeft) om een predikant of evangelist/pastoraal werker (onder door de GS bepaalde omstandigheden) te bekostigen, kan OBenA u helpen.

Klop aan bij OBenA

Het is immers belangrijk dat op zoveel mogelijk plaatsen het woord van God verkondigd wordt en de plaatselijke gemeente rondom dat woord pastoraal en diaconaal gebouwd wordt. Voorop staat dat uw gemeente per lid en dooplid voldoende bij elkaar brengt. OBenA hanteert € 275 per lid als minimum. Deze minimum (eigen)bijdrage is de jaarlijkse som per (doop)lid van minimum vrijwillige bijdragen, collecten, giften, acties en legaten e.d. Per synodale periode kan OBenA deze norm aanpassen. Als u dan nog tekort komt om naast alle andere normale lasten ook de predikant te bekostigen, kunt u bij OBenA aankloppen.

Deputaatschap Onderlinge Bijstand en Advies Chr. Geref. Kerken in Nederland 2024

Deputaatschap OBenA heeft de mogelijkheid gekregen om gemeenten vanaf 100 leden goedkeuring te geven om een fulltime predikant te beroepen en gemeenten vanaf 50 leden een 50% deeltijdverband. Het uitgangspunt blijft wel een financieel verantwoorde meerjaren financiële planning (MJFP) van de gemeente, waaruit naar genoeg van dep. OBenA blijkt, dat met de normatieve steun door OBenA de gemeente een sluitende begroting zal behalen.

U kunt van de predikantskosten van 1,0 fte maximaal 20% tot 50% terug krijgen. Hoe kleiner de gemeente hoe hoger het percentage steun wordt:

- 20% bij 200 -249 (doop)leden
 - 25% bij 175 -199 (doop)leden
 - 30% bij 150 -174 (doop)leden
 - 40% bij 100 -149 (doop)leden
 - 50% bij 50 - 99 (doop)leden (van kosten 0,5 fte predikant).
-
- Geen tegemoetkoming bij 250 of meer (doop)leden.

Kerken die het maximum ledenaantal van 249 (doop)leden overschrijden en de voorgaande drie jaren steun ontvangen hebben voor de predikantskosten, kunnen in aanmerking komen voor een afbouwregeling. Deze regeling bouwt het steunbedrag als volgt af: In het eerste jaar, nadat de grens van 249 is overschreden tot maximaal 67%, in het tweede jaar tot maximaal 33%, waarna geen bijdrage meer wordt verleend.

Steun wordt toegekend tot het maximum waarmee de gemeente een sluitende exploitatie bereikt. De steun bedraagt derhalve niet meer dan het exploitatie verlies. De maximale steun per (doop)lid bedraagt € 200.

Traktement

OBenA accepteert alleen de normale predikantskosten. Dit is het traktement zoals dat door deputaten financiële zaken elk jaar als minimumtraktement voor predikanten wordt berekend.

Geen extra's

Als u de predikant een hoger traktement of hogere vergoedingen toezegt, komen die voor eigen rekening. OBenA trekt ze af van de predikantskosten en van uw negatieve exploitatie-saldo. Vergoedingen voor derde preekbeurten worden niet geaccepteerd. Indien een predikant echter meerdere gemeenten dient kunnen deputaten onder voorwaarden hiervoor een uitzondering toestaan.

Conform de adviezen mag een predikant (tot maximaal 15%) bijverdienen buiten de eigen gemeente. De 15% clausule is primair bedoeld om predikanten gerechtvaardigd te laten bijverdienen bovenop hun minimum traktement. De predikant en gemeente moeten dan wel een zelfstandige arbeidsovereenkomst sluiten die buiten de exploitatie valt van de steun aanvragende gemeente.

Deputaatschap Onderlinge Bijstand en Advies Chr. Geref. Kerken in Nederland 2024

Inschaling predikant op latere leeftijd.

Voor een predikant (ouder dan 30 jaar) die voor de besluitvorming van de Generale Synode 2019 in de ambtelijke dienst is gekomen geldt een leeftijd van dertig jaar als startleeftijd met nul periodieken. Inschaling ten behoeve van de steunverlening geschiedt dan volgens de regel: aantal “dienstjaren” is leeftijd minus 30, echter nooit hoger dan de werkelijke inschaling.

Voor een predikant (ouder dan 27 jaar) die na de besluitvorming van de Generale Synode 2019 in de ambtelijke dienst komt geldt een leeftijd van zeventwintig jaar als startleeftijd met nul periodieken.

Inschaling ten behoeve van de steunverlening geschiedt dan volgens de regel: aantal “dienstjaren” is leeftijd minus 27, echter nooit hoger dan de werkelijke inschaling.

OBenA gaat voor de steun uit van het feitelijk tekort van de steun aanvragende gemeente.

Uitbetaling

Zowel steun voor draagkracht als de steun voor de predikantskosten ontvangt u pas na afloop van het betreffende jaar, na goedkeuring door OBenA van uw jaarrekening.

Totaal van de kosten

Bij het traktement mag u optellen:

- Als tegemoetkoming wordt aan de predikant – ongeacht zijn gezinssituatie – een tegemoetkoming in de premie van ziektekostenverzekering vergoed. Deze vergoeding wordt jaarlijks door deputaten financiële zaken vastgesteld.
- Een gemaximeerde huurvergoeding of een bedrag voor vrij wonen als de kerk een eigen pastorie bezit, conform de vigerende richtlijnen van deputaten financiële zaken.
- De vergoedingen voor auto, telefoon en overige kosten tot een door deputaten financiële zaken en OBenA vastgesteld maximum.

Woonkosten

De huurvergoeding mag maximaal € **8.750** per jaar bedragen.

Vergoedingen

De vergoedingen voor auto, telefoon en overige kosten mogen niet meer bedragen dan door deputaten financiële zaken en OBenA vastgesteld.

Alleen in bijzondere situaties zoals een predikant met twee of meer gemeenten, kan OBenA een hoger accepteren voor beide gemeenten samen.

Deputaatschap Onderlinge Bijstand en Advies Chr. Geref. Kerken in Nederland 2024

Verhuiskosten

Verhuiskosten en kosten van inrichting van de pastorie vallen niet onder predikantskosten. Ze komen wel - tot een redelijk bedrag - op de exploitatierekening. OBenA hanteert hiervoor een maximum van **€ 7.750** voor de kosten van inrichting. Daarboven mogen de transportkosten worden meegerekend tot een redelijk maximum.

Nevenfuncties

Als de predikant twee gemeenten dient of een nevenfunctie heeft, komen slechts de netto predikantskosten in aanmerking bij de steunverlening. Deze bepaling kan ook van belang zijn bij parttime functies.

Niet predikanten

Hierover zijn instructies aangenomen op de GS 2004 die het deputaten mogelijk maken onder bepaalde condities steun te verlenen voor pastorale arbeid door niet predikanten.

Het is voor OBenA gevestigde praktijk om voor een evangelist uit te gaan van maximaal PKN schaal 9. Daarbij wordt ook in acht genomen, dat het salaris van een evangelist niet boven de bedragen van het voor een predikant geadviseerde maximum traktement ligt.

Overige taken

- a. In voorkomende gevallen heeft OBenA de opdracht ook steun te verlenen aan predikanten en gewezen predikanten die niet meer ten laste van een gemeente komen en die niet op andere wijze in hun levensonderhoud kunnen voorzien.
- b. Voor de gemeenten (ook voor die > 250 leden) die hun fondswerving willen professionaliseren heeft OB&A een totaalbedrag van € 15.000 gereserveerd. Voor een gemeente die een aanvraag hierop doet geldt een maximale ondersteuning van € 500,-- excl. btw.

Hoofdstuk 5

Algemene regelingen

Boeking van de steun

De steun van OBenA mag nooit in de exploitatierekening verwerkt worden. OBenA wil zien wat u tekort komt zonder die steun. De steunverlening wordt rechtstreeks in de balans verwerkt door toevoeging aan het vermogen. In de formulieren die u moet inzenden kunt u precies zien hoe dat werkt.

Vermogensregel

Als een gemeente beschikt over een hoog vrij besteedbaar eigen vermogen door b.v. een legaat of verkoop van onroerend goed of een andere reden, kan er onder bepaalde voorwaarden geen beroep gedaan worden op de solidariteit van de overige leden van de kerken. Deputaten hanteren hierbij de onderstaande bepaling.

Deputaatschap Onderlinge Bijstand en Advies Chr. Geref. Kerken in Nederland 2024

Indien het vrij besteedbaar vermogen hoger is dan tweeënehalf (2,5) maal de totale jaarlijkse lasten, dan dient het meerdere opgesoupeerd te worden in vijf (5) jaren c.q. in mindering gebracht te worden op de steun. Dit dient bij voorkeur te geschieden in gelijke porties van twintig procent (20%) per jaar.

Extra aflossing

Niet verplichte aflossingen zijn **niet** toegestaan. Extra aflossingen uit speciale acties zijn alleen toegestaan na schriftelijke instemming van OBenA en mogen nooit de normale inkomsten per lid of dooplid negatief beïnvloeden.

Voor een financiering moet vooraf toestemming van OBenA zijn verkregen.

Ook voor het eventueel uitzetten van gelden moet die toestemming zijn verkregen.

Vorzieningen

Het treffen van voorzieningen voor bepaalde doeleinden is slechts toegestaan na voorafgaande schriftelijke toestemming van OBenA. Dat geldt ook voor de opbrengsten van extra acties. De norm voor de voorziening voor het onderhoud kerkgebouw is per boekjaar maximaal € 61 (2023:€ 60) per zitplaats met een maximum van € 11.200 (2023: € 11.000) per jaar.

Voor het onderhoud van de pastorie en kosterwoning e.d. mag per boekjaar een voorziening getroffen worden voor het onderhoud van 1,1 % van de WOZ taxatie, met een maximum van € 3.000. Overigens dient er een door deputaten OBenA goedgekeurd meerjaren onderhoudsplan aan deze voorziening ten grondslag te liggen, en moet de voorziening ook in liquiditeiten beschikbaar zijn.

Fondsen

Bijdragen aan extra fondsen voor allerlei doeleinden als orgel, pastorie, jubileum moeten in de exploitatierekening worden opgenomen. Dat geldt ook voor giften van andere kerken, legaten en overige extra inkomsten, zoals rente van fondsen en opbrengsten van acties, waaronder ook die van zelfstandige commissies.

Onderhoud

Reparaties worden betaald uit een onderhoudsvoorziening. Een tenminste 25 jaren meerjarenplan t.a.v. onderhoud is daarom noodzakelijk. Elk jaar dient ten laste van de exploitatie een nader vast te stellen bedrag hiervoor te worden aangewend. (MJFP)

Deputaatschap Onderlinge Bijstand en Advies Chr. Geref. Kerken in Nederland 2024

Werkelijke kosten

Alleen de werkelijke gemaakte kosten komen voor steun in aanmerking. Ze moeten in uw exploitatierekening terug te vinden zijn. Uiteraard moet de exploitatierekening door OBenA geaccepteerd zijn.

Op basis van een ingediende begroting kunnen voorwaardelijke toezeggingen worden gedaan.

Bepaling ledental

Het is niet toegestaan bepaalde categorieën leden, zoals randkerkelijke niet mee te tellen bij de bepaling van het totaal aantal leden. De opgave per 1 januari van het betreffende jaar in het jaarboekje is uitgangspunt voor de steunbepaling.

Hoofdstuk 6

Draagkracht

Deze steun is voor een gemeente (<250 leden) die, ook na de maximale steun in de predikantskosten, een niet sluitende begroting heeft. Voor gemeenten met minder dan 250 leden bestaat dan nog het draagkrachtbeginsel. Dat houdt in dat u maximaal 30% van de betaalde verplichte minimum bijdrage (omslag voor de kerkelijke kassen) terug kunt krijgen als aanvulling op de steun predikantskosten. De berekening geschiedt dan over het aantal maanden dat de predikant werkzaam was in de gemeente.

Geen extra collecten

Alle **extra collecten** voor buitenlandse zending, hulpverlening e.a. vallen buiten de totale omslag en komen dus niet voor de draagkrachtberekening in aanmerking.

Eerst zelf betalen

Geen steun wordt verleend als niet aan de betalingsverplichting voor de minimum bijdrage landelijk kerkverband is voldaan.

Van **teveel** betaalde minimum bijdrage wordt geen 30% terugbetaald. Bovendien wordt deze op de lastenkant van de exploitatierekening in mindering gebracht.

Hoogte van de omslag

De generale synode stelt jaarlijks de minimumbijdrage per lid vast (v.h. omslag kerkelijke kassen). Doordat bij veel gemeenten een gedeelte hiervan via de diaconie of door commissies wordt voldaan, moet dit zichtbaar worden gemaakt op het aanvraagformulier voor de steun. (SAF-formulier)

Deputaatschap Onderlinge Bijstand en Advies Chr. Geref. Kerken in Nederland 2024

Hoofdstuk 7

Hoe vraagt u steun aan?

In het kerkblad 'De Wekker' verschijnt in december een oproep van deputaten OBenA. Daarna kunt u de formulieren voor het betreffende jaar voor een steunaanvraag downloaden van de website: CGK.nl. De ingevulde formulieren verzendt u uiterlijk op 1 februari per e-mail aan de secretaris van OBenA. Tevens moet het door voorzitter en scriba van de kerkenraad ondertekende steunaanvraagformulier per brief aan de secretaris worden gezonden.

Alle gevraagde gegevens vult u op de formulieren voor dat jaar in, onder meer:

- de jaarcijfers van het betreffende en het voorgaande boekjaar met de balans en het exploitatie overzicht.
- een MJOP (**M**eer **J**aren **O**nderhoud **P**lanning) voor het vastgoed. (kerk en pastorie afzonderlijk)
- de begroting voor het komende boekjaar. (is opgenomen in het Steunaanvraagformulier)
- Bij een aanvraag om een predikant te beroepen tevens een **M**eer**J**aren **F**inanciële **P**laning (MJFP).

U ontvangt bericht

Deze gegevens worden ondertekend door de voorzitter en scriba van de kerkenraad ingeleverd bij de secretaris van OBenA **vóór 1 februari**. Uw gegevens worden in de maand februari van een advies voorzien door de financiële en bouwkundige adviseur van OBenA. In de maand maart wordt over uw aanvraag in een vergadering van OBenA besloten. In de loop van de maand april ontvangt u van deze beslissing schriftelijk bericht. Aanvragen waarbij nader onderzoek nodig is worden in de juni vergadering afgehandeld.

Resterende kwesties en te laat ingediende aanvragen komen in de oktober / november vergadering aan de orde.

Urgente zaken kunnen tussentijds in de loop van het jaar worden aangemeld en worden doorgaans op de eerstvolgende vergadering afgehandeld.

In onvoorziene situaties zijn er zo mogelijk voorlopige tussentijdse voorzieningen.

NB Er kunnen in deze brochure per abuis onjuiste gegevens zijn opgenomen. Daar is dan geen beroep op te doen, omdat de officiële instructie voor OBenA vanuit de generale synode bepalend is, en dus boven deze brochure (die slechts hulpmiddel is) prevaleert.